

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

3 An non lex noua debuerit dari a principio mundi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

iram operatur: vbi enim non est lex. neque prauaricationem aggrauat: eò quod maiori poena dignus est, qui post legem nouam, diuinam voluntatem apperius nouissimam delinquit: secundum illud ad Hebr. 10. Irritam quis faciens legem. Moysi, sine vlla miseratione duobus vel tribus testibus moritur, quanto magis putatis de terriora mereri supplicia, qui filium Dei conculcauerit: ergo lex noua minus, quam vetus iustificat. Tertio, iustificare munus est peculiare Dei, secundum verbum Pauli ad Rom. 8. Deus est, qui iustificat: lex autem vetus per inde ad noua Deo auctore lata fuit: ergo non est cur noua excellentius, quam vetus iustificet. In contrarium autem est idem ipse Apostolus ad Rom. 1. Non erubescio Euangelium, virtus enim Dei est in salutem omni credenti. Vbi singulare quidpiam in Euangelio agnouit: salus autem, & iustificatio idem est: sit ergo ut virtus Euangelicæ legas sit iustificare, ac perinde saluos facere credentes.

Quæstio hæc diutius locupletata est: apertiusque explicata quæ. 3. art. vult cuius solutio tribus conclusionibus continetur. Est enim in lege, secundum id quod proxime dicebamus duo considerare, nempe documenta ipsa, & mandata exteriora ad credendum & operandum scripta: & præterea interna gratia fauorque Spiritus sancti ad opera eiusdem legis exequenda, atque ad eius assequendum finem. Quo habito prima conclusio est. Lex Euangelica, si pura documenta & mandata, atque opera substantiam consideres, non magis per se iustificat, quam vetus, vel lex ipsa naturæ. Nam. enim loco citato. expositum reliquimus quemadmodum uerbum Pauli, Non ex operibus, sed ex fide & gratia hominè iustificari: non tantum de operibus legis ueteris, uerum et de nostris intelligi. Sicuti & id quod ait, Litemam occidere, spiritus aut uiuificare, interprete in li. De Spiritu, & litera, Aug. de Decalogo et ipso esse intelligendum. Nã de ipsa concupiscentia in Decalogo prohibita subiungit, Concupiscentia uelieiebã esse peccatum, nisi lex diceret: Non concupisces. Lex. n. nihil aliud præstat, quam docere quid si peccatum: mandare autem à peccato, quia uirtus est supernaturali, soli gratia per fidè Christo

ad scribitur, Secunda conclusio. Lex Euangelica, si inter nam eius uirtutè mediteris hominem iustificat. At uerò quoniam eadè uirtus non solum Euangelicos, sed & antiquos patres & qui sub lege naturæ iuste uiuebant iustificabat, adhibetur tertia conclusio. Lex Euangelica ob id præ alijs censetur iustificare, quod auctor ipse gratiæ, cuius fide olim agebatur salus, laior fuit nostræ legis, quoniam suo sanguine consummauit cuius prætor saluificam gratiam per eius sacramenta obtinemus. Hæc autem latis supra exposita sunt. Quocirca primæ obiectioni conceditur ne mini obuenire salutem nisi per obedientiam Euangelij inde in solum colligitur legem nouam quantum ad substantiam operum exteri namque mandata & documenta non per se iustificat: sicut neque antiquam, quæ prima conclusione concessimus. Ac perinde respondetur ad sñ. Gratia. n. Euangelicæ eatenus subditos iustificat, ut tñ minime illos sic confirmet, ut peccare nequeant immo qui contra eandem gratiam legem uiolauerit, eò sit maiores reus supplicij quo peritius nouit uoluntatem dñi sui. Nihilominus hoc est adnotatu dignu, quod uerbum Pauli, Lex iram operatur, nõ perinde de Euangelicæ conuenit, atque Moisaicæ. Nam lex uetus communi nomine nõ gratiam sed meram literam significat: quæ tantum ostendit quid sit peccatũ atque adeo occasio sit peccandi, unde nascitur ira Dei. Lex autem Euangelica non tantum literam, sed gratiam, eiusque sacramenta comprehendit. Quare non est lex iræ, sed benignitatis ac misericordiæ. Ac subinde ad tertium eodem penè tenore respondetur: nõ per eam idem Deus utriusque fuerit auctor legis, diuersimodè tamen. Nam illam tñ scriptam in tabulis: nostram uerò modo expositam, ut ait Paul. in cordibus carnalibus. Quare expositore eodem libro De Spiritu, & litera August. legem illam extra hominem scriptam appellat: idem Apostolus ministracione mortis, & damnationis: nostra uerò, ministracione spiritus & iustitiæ.

ARTICVLVS III.

Utrum lex noua debuerit dari à principio mundi. Vt sequitur ut quemadmodum de ueteri disputauimus, sic de Euangelicâ inue-

Tertia conclusio.

Ad primũ argum.

Ad secundũ argum.

Ad tertium argum.

Paulus, Augustus.

SOTO
IURE
EQUALES
DIT
15

inuestigemus, cur non fuerit statim in mū
 argu. di primordijs posita. Arguitur enim ad
 Primū maximè condescisse. Deus vt habetur ad
 Rom. 2. non est personarum acceptor: &
 tamen vt habetur statim cap Omnes ho
 mines peccauerunt, & egent gratia Dei: er
 go debuit Euangelico lumine, statim
 Argu. 2. homine lapsō, orbem perfundere, vt
 omnes viam salutis ingrederentur. Secun
 dō arguitur: Legem Euangelicam non
 minus congruit fuisse vniuersalem, quo
 ad tempus, quam quo ad locum: vult
 enim Deus omnes homines saluos fieri,
 voluit autem ha ratione ut patet Matth.
 & Marc. vlt. Euangelium prædicari in
 Argu. 3. vniuerso mundo: ergo debuit illud vni
 uersis seculis notum facere. Tertio deni
 que arguitur: Consultius fuerat homini
 ad spiritualem vitam & æternam: quæ præ
 stantior est necessaria prouidere, quam ad
 corporalem: quæ temporalis est: ab initio
 autem in temporalibus prouidentissimè
 homini prospexit, tradendo ei cuncta,
 quæ creauerat in suam ditionem, vt patet
 Genes. 1. ergo debuit, & lege Euangelica,
 quæ maximè necessaria erat ad spirituale
 salutem, mortales illico ab initio mundi
 Paulus. instituire. In contrarium faciunt Apo
 stolica testimonia. Non prius quod spirituale
 est, sed q̄ animale. Et ad Galat. 4. vbi venit
 plenitudo tēporis, misit Deus filiū suū, &c.
 Ad quæstionem facillima negatione re
 spōdetur. Non decuit statim ab initio mū
 di Euangelicam legem mortalibus affu
 dere sed multō fuit consultius per tot dif
 ferri secula. Ad intelligentiam autem cō
 clusionis huius prænotandum est duplicè
 esse quæstionis sensum, vnum scilicet sup
 posito, quod edi non debuit nisi per Chri
 stum, cuius sanguinis effusiones erat cor
 D. Tho. firmanda. Et tunc idem est quæerere, ac si
 quæretur vtrum debuit Christus statim ia
 mundi exordio carnem inducere? Hunc
 autem sensum non est præsentis loci discu
 tere. Disputatur namque à D. Thom. 3.
 par. q. 1. Nosque art. vlt. huius lib. rationes
 eiusmodi dilati temporis adducemus. Al
 ter vero sensus est, vtrum decuit legē Eua
 gelicam dari ante Christi aduentum, uel
 ante eius redemptionem. Et in hoc sensu
 respondetur non expedisse, Cuius tres ra
 tiones assignat D. Thom. Prima est: I ex
 nouz, ut iam modo dicebamus potissimū

est gratia Spiritus sancti: q̄ scilicet ut ait Pau
 lus Spiritus sanctus abunde in nos effudit: a
 bündantia uerò gratiæ effundi nō debuit nisi
 impedimēto sublato q̄ per peccatū ei ob
 stat unde Io. 7. Nōdū erat Spiritus datus
 (uidelicet exūdans) q̄a Iesus nōdū erat glo
 rificatus: impedimētū autē illud per Christi
 mortē sublātū est: ergo usque ad ipsum
 passum non decebat legem gratiæ dari.
 Atque hanc rationem Pau. ad Ro. 8. edif
 serit: ubi ait, Deus filium suum mittens
 in similitudinem carnis peccati, de pecca
 to, hoc est de carne quæ licet non in suo
 supposito, infecta tamen erat peccato, dā
 nauit peccatum in carne ut iustificatio legis
 impletur in nobis. Est enim illa mi
 rabilis antithesis per quam diuina poten
 tia patet: nepe quod Deus non quomodocun
 que damnauit peccatum, sed per
 carnem ipsam, in cuius natura peccatum
 & commissum fuit, & serpebat in omnes,
 Lex ergo gratiæ, qualis est Euangelica a
 morte Christi debuit uigorem sumere. Se
 cunda ratio sumitur ex perfectione legis.
 Seruauit namque Deus naturæ ordinem,
 quæ ab imperfecto progreditur ad perfe
 ctum, sicuti per puerilem ætatem progredi
 tur ad uirilem. Ad quod alludit Apo
 stulus in illo citato uerbo Nō prius quod spi
 rituale est, sed q̄ animale. Nam embryo,
 uti ait Philosophus, prius uiuit uita ani
 mali quā rationali. Et hanc rationē decla
 rat idem Apost. ad Gala. 3. Lex pedagogus
 noster fuit in Christo, ut ex fide iustificemur.
 At ubi uenit fides, iā non sumus sub
 pedagogo. Itaq; sicut magister præstator
 est pedagogo sic & lex nostra lege ueteri.
 Pedagogus quippe clientulum in tenera
 ætate, quæ non est doctrine idonea, metu
 terroreque arceat a malo: magister uerò
 prouectiorem discipulum docendo uerita
 tē allicit ad bonum. Tertia ratio inde su
 mitur: q̄ lex nostra est lex gratiæ: & ideo
 oportuit, ut homo sub lege ueteri relictus
 collabendo in peccatum suam agnosceret
 infirmitatem, ac subinde quam esset gra
 tiæ indigēs. Quam quidem causam apte
 ruit nobis Pau. ad Roman. 5. ubi ait, Lex
 subiit auit ut abundaret delictum: ubi
 autem abundauit delictum, superabunda
 uit & gratia. Atqui hæc ratio non solum
 de Euangelio probat quod esset differen
 dum, uerū de ipsamet Christi redēptione.
 Ad

Ad pri-
mū arg.
Auguſt.
Ad ſecū-
dū arg.
Ad ter-
ciū arg.

Primum, igitur argumentum responde-
tur, quod cum humanum genus per pecca-
tum Protoplasti nostri iuste fuerit auxilio
gratiæ spoliatum, nihil amplius Deus de-
bit: & ideo quos non seruauit, ex iustitia
perierunt, quibus autem per gratiam opi-
tutus est, per misericordiam succurrit. Vn-
de Aug. in lib. de pecc. iust. infert nullam ef-
se personarum acceptionem apud Deum:
vtpote, quod vbi nulla est ratio debiti nul-
lum obtinet locum. Ad secundum respon-
detur, quod diuersitas locorum, status ho-
minum non variat: & ideo dum Christus
legem dedit, in omnem locum prolatari vo-
luit: diuersitas verò temporum diuersas di-
stinguit in genere nostro ætates: quorum
non omnes fuerunt Euangelij capaces, ta-
meñ suis singulæ legibus fuerint influitæ,
quibus potuerunt obtinere salutem. Ad ter-
tium denique respondetur, aliam esse ratio-
nem prouidentie in his, quæ ad naturam
pertinent, aliam vero in his quæ ad gratiã.
Bona enim natura non ordinatur ad tol-
lendum peccatum, sed ad sustentandam vi-
tam, ideoque homini statim in eius creatio-
ne debuerunt conferri, at vero quoniam
gratiã ad tollendum peccatum confertur,
lex abundantis gratiæ dari non debuit, nisi
peccati impedimento submoto.

ARTICVLVS IV.

*Vtrum lex noua sit vsq; ad finem mundi
duratura.*

Arg. 1.
Arg. 2.

Cum lex vetus aduentu nouæ, fuerit re-
pudiata, merito quis dubitet vtrum a-
lia sic præterea superuentura, per quam
Euangelica aboleatur. Et arguitur a parte
affirmatiua. Dominus Ioan. 16. pollicitus
est discipulis venturum spiritum sanctum,
qui docturus eos esset omnem veritatem,
an nondum ecclesia cuncta cognouit diui-
na mysteria, nam multa in dies sanctis con-
cilijs reuelantur, ergo expectanda est alia
lex, per quam Spiritus sanctus nos omnem
doceat veritatem Secundo. Matthæ. 24. ait
Christus Prædicatur hoc Euangelium re-
gni in vniuerso orbe, & tunc veniet con-
summatio, sed Euangelium Christi iam
prædicatum est neque tamen consummatio

peruenit, ergo aliud nobis est operiendum
Euangelium Spiritus sancti, aliaque lex, qua
peruulgata, continuo fiat cõsummatio. In
contrarium facit verbum eiusdem redem-
ptori eodem cap. 24. Dico vobis, quid non
præteribit generatio hæc, donec oia fiant.
Quod Chryso. de generatione fidelium in-
terpretatur, quorum status ad finem vsque
mundi perdurabit.

Ad quæstionem tribus conclusionibus
respondetur, quæ ex hac distinctione dima-
nant. Duobus modis status mundi variari
contingit. Vno, secundum legis diuersi-
tatem, atque hoc pacto non amplius va-
riabitur lex nostra, sed vsque ad finem
mundi persistet. Probatur conclusio. Si
Euangelica hæc nostra antiqua successit, eo
fuit quod perfectior est illa, nulla autem ef-
se potest hæc Euangelica in hoc mudo præ-
stantior, ergo nulla est illi successura. Prior
præmissa iam satis supra declarata est, lex
enim tanto est perfectior, quanto suo pro-
pinquior finis, legis autem finis, vt ha-
betur ad Roma. 10. Christus est, & ideo quo
lex vetus elongatior erat a Christo, quam
nostra, eo erat imperfectior, nostra autem
adeo est propinqua eidem fini, vt ipsum
habeat præsentem, ergo nulla esse potest
perfectior. At ne quis cauilletur Christum
posse aliam perfectiorem, ferre, arguitur
secundo. Legis perfectio ex fine tandem
ultimo existimanda est puta ex cælesti fe-
licitate, ad quam lex omnis nos ducit nul-
la aut in hoc seculo perfectius nos illuc
ducere potest, quam quæ homines omni
labe perpugnat, quæ impedimento nobis
est ingrediendi regnum, Denique ipsius
corpore pascit ac sanguine potat, subin-
deque valuas eiusdem regni cunctis ex-
pandis, hæc autem est lex nostra, idque
Christi ipsius testimonio constat, qui ini-
tio suæ prædicationi agentibus poeniten-
tibus regnum cælorum pollicetur, ergo
nulla restat alia præolanda. Quod si ver-
bum huc nobis Apostoli obijcias. 1. ad Co-
rinth. 13. Cum venerit, quod perfectum
est, euacuabitur, quod ex parte est, nihil
obstat quoniam illic de perfectione quæ
nos in patria manet sermo habetur ab A-
postolo, vbi fidem propter suam obscuri-
tatem appellat cognitionem eo parte,
quæ visionis fulgore euacuabitur. Vide-
mus enim nunc per speculum ænigma-
te, tunc autem facie ad faciem. Secun-
do. Soto, de iust. & iur. M do

Chryso.

Prima
conclu.

Probõ.

P aulus.

Secūda
conclu.

Obie-
ctio.

Solutio
obiectio-
nis.

Secūda
conclõ.

SOTO
IURE
EQUIBUS
3
DIT
15